

Oude ambachtsschool in een moderne jas

REPORTAGE

Het Vakcollege, een nieuwe richting in het beroepsonderwijs, is razend populair. Lekker praktisch aan de slag. 'Die zogenaamd zwakkere leerlingen hebben vaak gouden handjes.'

Van onze verslaggever
Peter de Graaf

WIJK EN AALBURG Hebben ze niet liever Engels of Nederlands, in plaats van dat gesleutel in het technieklokaal met materialen om een plakband-rolhouder in elkaar te zetten?

'Echt niet!', antwoordt de eerste techniekklas van het Willem van Oranjecollege in Wijk en Aalburg bijna in koor. 'Hier kun je lekker iets met je handen doen', zegt Albert Bernouw. 'Dit is veel leuker', vult Jarno van Vuuren aan. 'Een boek lezen is saai. Als ik bezig ben, pak ik dingen sneller op.'

De eerste klas van het Vakcollege Techniek aan 'het Willem' telt 20 leerlingen in de leeftijd van 12 en 13 jaar: 19 jongens en een meisje. Ze hebben na de basisschool allemaal bewust, samen met hun ouders, gekozen voor de techniekklas. Leren uit een boek, daar houden ze niet zo van. Ze zijn liever praktisch bezig: timmeren, lassen of sleutelen aan een motor.

De meesten weten ook al wat ze willen worden. 'Ik wil iets met elektriciteit gaan doen', zegt Joska Craaijo. 'Vrachtwagenmonteur', meldt Anton Verhagen. Stefan wil 'in de metaal', net als zijn vader, die boegschroeven van schepen maakt. 'Automonteur', zegt andere Stephan zonder nadenken. 'Die motor, dat geluid, dat vind ik wel mooi.'

Het Vakcollege Techniek, een nieuwe leergang binnen het vmbo, is speciaal bedoeld voor kinderen die willen leren voor een technisch beroep. 'Het is de oude ambachtsschool in een modern jasje', vertelt adjunct-directeur Jaap Poorthuis. 'Meer techniek, meer praktijk.'

De leerlingen krijgen in het eerste jaar meteen al 12 uur per week 'techniek en vakmanschap'. De 'gewone' vmbo-klassen moeten het doen met slechts 2 uur handvaardigheid. 'Ze zijn in het Vakcollege veel eerder met de handen bezig dan in het regulier onderwijs', aldus Poorthuis.

Leerlingen die om welke reden dan ook moeite hebben met leren, zijn er blij mee. Poorthuis: 'Je moet kinderen niet eerst gaan vermoeden met dingen waarmee ze verder toch niet willen doorgaan.' Ook de theorievakken worden zo ingericht dat ze aansluiten op de praktijklessen. 'Bij metaal bijvoorbeeld heb je ook Engels en wiskunde nodig. Dat beseffen de leerlingen ook: wil ik de praktijkvakken goed beheersen, dan moet ik ook wat

Leerlingen van het Willem van Oranjecollege in Wijk en Aalburg tijdens het Vakcollege Techniek.

Foto Bart Mühl

theorie leren. Praktijk en theorie zijn meer geïntegreerd.'

In de techniekklas vertellen de leerlingen dat ze net een toets Nederlands hebben gehad. Ze moesten de namen van gereedschappen goed spellen, zoals 'waterpomptang'. In de praktijkles

zijn ze nu bezig een identiteitsbewijs te ontwerpen. 'Eerst oriënteren, dan een plan maken en schetsen', verkondigt techniekdocent Ronald Numan. De praktijkles sluit aan bij de godsdienstles die ook ging over identiteit en de vraag: wie ben ik?

Ook geeft Numan alvast een voorproefje van wat ze misschien later gaan doen: het bouwen van een plakband-rolhouder. De leerlingen kijken geïnteresseerd toe. Dit is nog maar het begin; het echte werk komt nog: praktisch bezig zijn met bouw-, metaal-, elektro of

metalektrotechniek. Aan de wand hangt een wervende poster: 'Gouden handjes, gouden toekomst.'

Theo van Tilborg, teamleider techniek in de bovenbouw, zit al 25 jaar in het onderwijs. Toen hij begon op de oude lts gaf hij 27 uur per week techniekles aan drie klassen, 9 uur per klas. Toen kwam de basisvorming en bleef van die 9 uur techniek maar 2 uur over. Het was een vershraling van het onderwijs voor leerlingen die met hun handen aan de gang wilden.'

Veel huidige vmbo-leerlingen snakken naar meer praktijkonderwijs. 'Die stuiten door het lokaal heen. Dan moet je dus zorgen dat ze niet de hele dag vast op hun stoel zitten', aldus Van Tilborg. Hij merkt in de bovenbouw hoe veel leerlingen opleven als ze fysiek en praktisch aan de slag kunnen. 'Sommigen zijn dyslectisch. Ze hebben al moeite met Nederlands, en dan komt er ook nog Duits bij. Maar die zogenaamd zwakkere leerlingen hebben vaak gouden handjes.'

Het Willem van Oranjecollege heeft het Vakcollege Techniek dit schooljaar versneld ingevoerd, vooral om concurrerende scholen in de omgeving voor te zijn. Het praktisch techniekonderwijs, vorig jaar op een tiental scholen in het land ingevoerd, is 'hot': komend schooljaar zal het aantal

HOE ZIT HET VAKCOLLEGE TECHNIEK

Precies in het jaar waarin het voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs (vmbo) zijn tiende verjaardag viert en de ergste krietiek daarop aan het verstommen is, beleeft een onderwijsvorm zijn doorbraak die teruggrijpt op een aantal succeselementen van lts en ambachtsschool, de voorgangers van het vmbo. Het idee voor het Vakcollege Techniek werd geboren in 2007 geboren en ministerie noch Tweede Kamer speelden opmerkelijk genoeg een rol in zijn conceptie. Het Vakcollege is een

particulier initiatief van Hans de Boer (eerder MKB en Taskforce Jeugdwerkloosheid), Platform Bèta Techniek, uitzendbedrijf USG People en MOgroep-voorman Hans Kamps. In 2008 begonnen 13 scholen volgens het concept van het Vakcollege, dit jaar 28 en de verwachting is dat dat er volgend jaar zeker 60 of meer zijn. Steeds zijn de 'klassen' ingebed in bestaande scholen voor vmbo en mbo, maar die krijgen pas toestemming het predicaat Vakcollege te voeren

als ze aan vaste criteria kunnen voldoen: centraal staan beroepstrots, ambachtelijke kwaliteit, kleinschaligheid en veel praktijklessen in technische vakken vanaf het eerste jaar. Bovendien wordt speciaal ontwikkeld lesmateriaal gebruikt en is er een hechte relatie met regionale bedrijven, ook voor stages. Om de grote schooluitval na het vmbo-diploma (na vier jaar, op 16-jarige leeftijd) te beperken, is de leerling pas na zes jaar klaar en heeft dan een diploma op mbo-2 of -3 niveau.

Veel vmbo-leerlingen snakken naar meer praktijklessen

Vakcolleges naar verwachting stijgen tot 60.

Van Tilborg is er blij mee. 'Deze school was vroeger de lts', zegt hij. 'Eigenlijk is dat praktijkonderwijs teruggekeerd in het Vakcollege.' Het Willem van Oranjecollege overweegt over een of twee jaar ook een Vakcollege Zorg en Welzijn in te voeren. Van Tilborg: 'Eigenlijk een soort huishoudschool.'